

Performance

Συντελεστές: Κατερίνα Λούρα, Σώτος Σταυράκης, Άγγελος Αγγελίδης, Δημήτρης Ταλιώτης

ΜΟΛΙΣ επιστρέψαμε από μια θεατρική παράσταση. Όσο και να φαίνεται παράξενο, η πρώτη πρόταση του σημερινού μου σημειώματος περιέχει αξιολόγηση, τοποθέτηση και δήλωση. Ναι, αυτό που είδαμε ήταν θέατρο. Ή καλύτερα ένα πείραμα στο οποίο πήραν μέρος (α) «ένα κορίτσι που ασχολείται με το θέατρο» και «ήθελε να κάνει κάτι», δηλαδή η Κατερίνα Λούρα, (β) ομάδα φίλων – συντελεστών (ο ρόλος του καθενός δε διευκρινίζεται, αλλά μάλλον η επιλογή κειμένων είναι το έργο του Σώτου Σταυράκη), (γ) αποσπάσματα από τον Σαίξπηρ, τον Ευριπίδη, τον Γιάννη Ρίτσο, τον Όσκαρ Ουάιλντ κ.ά., (δ) το θεατράκι του ΡΙΚ. Απλώς ως αποτέλεσμα μίξης των πιο πάνω συστατικών προέκυψε μια performance, μια παράσταση αυτοσχεδιασμού και ελεύθερης σύνθεσης του λόγου. Σ' αυτού του είδους τα θεατρικά δρώμενα, το κείμενο δεν αποτελεί ασπίδα μεταξύ του ηθοποιού και του κοινού και ο ρόλος ως λόγος και μορφή δεν είναι πανοπλία που και βαριά να πέφτει του ηθοποιού, πάλι τον προστατεύει από τα ανελέητα βέλη-βλέμματα των θεατών. Εδώ τα συχνά εναλασσόμενα αποσπάσματα από διάφορους ρόλους μοιάζουν μάλλον με ανάλαφρα και διαφανή πέπλα, όπως τα πέπλα της Σαλώμης. Δεν κρύβουν την προσωπικότητα της ηθοποιού, η οποία είναι παρούσα ανάμεσα στις μορφές που παρουσιάζει, όχι επειδή αποστασιοποιείται απ' αυτές, αλλά επειδή δεν επικεντρώνεται τόσο στην ενσάρκωση της κάθε μιας, όσο στον ίδιο το μηχανισμό της μεταμόρφωσης (του ηθοποιού – σε ρόλο).

Το νεανικό και μαξιμαλιστικό στοίχημα (όλα για όλα), η φιλολογία και η ανυπομονη δεν προκαλούν συγκαταβατικότητα εκ μέρους μας. Απλά γοητεύουν. Θα ήθελα να είμαι ξεκάθαρη σ' αυτό το σημείο. Είδαμε κάποιους ρόλους σε αρκετή κειμενική έκταση, είδαμε νεαρή η οποία με πολλές δεξιότητες και φυσικά χαρίσματα (φωνή, κίνηση) αλλά το πιο ενδιαφέρον - είδαμε μια ηρωική υποκριτική πράξη. Η Κατερίνα Λούρα στη μέση της σκηνής με τα φώτα πάνω της δηλώνει ότι θα πει ένα μύθο κι εμείς ως διά μαγείας φοράμε την ιδιότητα των θεατών. Σας μεταφέρω τα λόγια της από το πρόγραμμα:

«Όταν αφηγηθείς ένα μύθο, μια ιστορία,

ένα παραμύθι, έχεις την ψευδαίσθηση ότι είσαι κι εσύ ανάμεσα σ' όλα αυτά τα πρόσωπα για τα οποία μιλάς. Είτε τοποθετείσαι κάπου μέσα στο παραμύθι, είτε αποστασιοποιείσαι απ' αυτό και σου αρκεί μόνο να το ακούς. Όταν κοιτάς ανάμεσα σ' αυτές τις δύο καταστάσεις έχεις την ανάγκη να δημιουργήσεις τα performance γεμάτα πρόσωπα, έχοντας τη δυνατότητα να χαρίσεις παραμύθια...».

Έτσι γίνεται, λοιπόν, κάποιοι χτυπά παλαμάκια για να τραβήξει την προσοχή μας και λέει: «Απ' εδώ παρακαλώ, θα σας πω ένα μύθο, θα κάνω θέατρο» κι εμείς σαν περαστικοί στο δρόμο σχηματίζουμε κύκλο, κάνουμε τους θεατές και η πράξη συντελείται. Ο αυτοσχέδιος και πειραματικός (για να μην πω πειρατικός) πομπός εκπέμπει θεατρικό μήνυμα. Το γεγονός ότι εμείς οι δέκτες, το αποκωδικοποιούμε αμέσως μαρτυρεί την ποιότητα του μηνύματος.

Ας σταματήσουμε λίγο στην ποιότητα του μηνύματος. Η άνεση στην κίνηση σώζει στις μονοπαραστάσεις από αμηχανία. Η Λούρα κινείται όχι απλώς άνετα, αλλά δημιουργικά, αξιοποιώντας όλο το χώρο, παίζοντας με ευκολία με όλα τα σκηνικά αντικείμενα. Στο επεισόδιό με τα μακαρόνια το κέτσαπ και το καρπούζι (λέω, αλλά να πάτε στο θεατράκι να δείτε) είναι η ελεγχόμενη άνεση στην κίνηση που κρατάει στη σκηνή στα θεατρικά πλαίσια (χωρίς να μετατραπεί σε οπτικό happening).

Άλλο φυσικό χάρισμα, η φωνή, απαραίτητη σε μια παράσταση βασισμένη στην πολλαπλή αφήγηση αποσπασματικών μύθων. Δε γνωρίζω τι μέλλεται στην Κατερίνα Λούρα στο δικό μας θεατρικό χώρο, ο οποίος όλο και πιο πυκνοκατοικημένος γίνεται. Ξέρω όμως ότι απόψε μοιραστήκαμε μια θεατρική εμπειρία, εκείνη – δημιουργώντας θέατρο, εμείς καταναλώνοντάς το. Η Performance ενεργοποίησε πολλές σκέψεις για το θέατρο και μια απ' αυτές – για τη διονυσιακή του φύση. Η ιερή μανία που είχε καταβάλει την Κατερίνα, η εν δόμω αυτοθυσία της στο βαθμό του Διόνυσου και ο δικός μας ρόλος να καταναλώσουμε – κατασπαράζουμε τον αυτοθυσιαζόμενο δημιουργό – όλα αυτά είναι μύθοι παλιοί. Και νέοι. ●